

Provinciale Staten van Noord-Holland

Voordracht

Haarlem, 23 juni 2014

Onderwerp: Invulling amendement stads- en dorpsontwikkeling/ fonds economie en werkgelegenheid

Bijlagen: ontwerpbesluit

1. Inleiding

In uw vergadering van 11 november 2013 heeft u in het kader van de begrotingsbehandeling een amendement op de meerjarenbegroting vastgesteld (amendement 2-2, stads- en dorpsontwikkeling/ fonds economie en werkgelegenheid).

Hierin constateert u dat:

- Provinciale Staten op 24 juni 2013 met een motie (M 5-8) Gedeputeerde Staten onder andere hebben verzocht de mogelijkheid van het creëren van een provinciaal fonds voor stads- en dorpsontwikkeling te verkennen en een voorstel aan Provinciale Staten te presenteren voor de begrotingsbehandeling in november 2013;
- Gedeputeerde Staten dit voorstel hebben verwoord in hun brief met kenmerk 249262/249266;
- Gedeputeerde Staten daarmee de motie hebben uitgevoerd.

En u overweegt:

- er onverminderd sprake is van een economische recessie die vraagt om positieve impulsen waar het economische activiteiten en de daaraan gerelateerde werkgelegenheid betreft;
- Provinciale Staten in de geest van de op 24 juni 2013 aangenomen motie de wens uitspreken die in een breder kader te willen plaatsen en vanuit de verschillende portefeuilles te willen benaderen;
- Een positieve impuls in de vorm van een financiële bijdrage kan worden gegeven en het daarvoor noodzakelijk is binnen de (meerjaren-)begroting gelden beschikbaar te stellen;
- De begroting 2014 zoals die voorligt hiervoor geen dekking biedt;
- Op pagina 8 in tabel 2.2.2 voor een volgend college voor de jaren 2014 en 2015 een reservering is opgenomen van respectievelijk 1,89 en 8,53 miljoen euro;
- de huidige statenperiode zich uitstrekt over de jaren 2014 en 2015 en de economische situatie nu om handelen vraagt;
- Naast de genoemde reservering in beginsel extra middelen kunnen worden aangewend vanuit het verwachte positief rekeningresultaat over 2013 – alsdan vast te stellen bij de behandeling van de Jaarrekening 2013;
- Gedeputeerde Staten in relatie tot extra ter beschikking te stellen financiële middelen kan worden gevraagd Provinciale Staten omtrent de besteding ervan te adviseren.

Met deze overwegingen besluit u de meerjarenbegroting te amenderen met het toevoegen van een 'fonds economie en werkgelegenheid' waarbij u voor 2014 een budget beschikbaar stelt van € 1,89 miljoen, en voor 2015 € 8,53 miljoen (de exacte bedragen in de begroting zijn € 1.892.000 voor 2014 en € 8.526.000 voor 2015).

Met onderstaande uitwerking informeren wij u over de invulling van dit fonds en verzoeken wij u om te besluiten conform het ontwerp-besluit om een vlotte uitvoering van de projecten mogelijk te maken.

2. Doelstellingen, aanpak, keuze projecten en evaluatiecriteria

2.1 Doelstelling

Wij interpreteren het amendement zo dat u met het beschikbaar stellen van extra middelen voor projecten beoogt een impuls te geven aan economie en werkgelegenheid. Op basis van de filosofie van anticyclisch investeren, zullen projecten die in een periode van laagconjunctuur uitgevoerd worden, bijdragen aan het herstel van de economie en behoud van werkgelegenheid. Het feit dat u daarbij oorspronkelijk heeft ingestoken op het thema 'stads- en dorpsontwikkeling' betekent vooral dat u hier kansen ziet liggen. Deze insteek ondersteunen wij, want de sector bouwnijverheid is een van de meest getroffen sectoren in Noord-Holland. De economie heeft de laatste jaren – vooral veroorzaakt door de financiële crisis die in 2008 begon – uiterst slecht gepresteerd. Van een recessie is nu officieel echter geen sprake meer, maar de economische situatie is fragiel. Wij hebben positieve ervaringen opgedaan met eerdere versnellingsacties zoals Uitvoering Versnellingsactie (UVA) en de uitwerking van de Motie Duurzame Economie van vorig jaar.

Met dit amendement wordt primair werkgelegenheid als economisch effect nagejaagd. In onze uitwerking maken we onderscheid tussen incidentele werkgelegenheid en structurele werkgelegenheid, uitgedrukt in arbeidsjaren. Met incidentele werkgelegenheid wordt de werkgelegenheid bedoeld die tijdelijk ontstaat door de uitvoering van werkzaamheden van het project. Met structurele werkgelegenheid wordt de werkgelegenheid bedoeld die structureel ontstaat als gevolg van de realisatie van het project. Bijvoorbeeld nieuwe beheerfuncties door de aanleg van nieuwe natuur, of een nieuw bedrijf dat zich kan vestigen door de herinrichting van een kade. Aandachtspunt hierbij is dat met het najagen van 'economie en werkgelegenheid' als maatschappelijk effect er weinig tot geen inhoudelijke focus is die kan helpen om keuzes te maken en te prioriteren. Dit kan extern worden uitgelegd als 'willekeur'.

2.2 Aanpak

De uitwerking van het amendement had in hoofdlijnen de volgende aanpak:

- Er vond eerst een projecteninventarisatie plaats, resulterend in een longlist van projecten.
- Die longlist bestaat uit projecten vanuit het thema 'stads- en dorpsontwikkeling' op basis van de gemeentelijke inventarisatie van stads- en dorpsontwikkelingsprojecten van vorig jaar en projecten in bredere zin gericht op het thema 'economie en werkgelegenheid' die portefeuille-breed zijn geïnventariseerd.
- Om een consistente longlist te verkrijgen die tegemoet komt aan de bedoeling van het amendement (m.n. om op korte termijn werkgelegenheid te genereren en uitgaven in 2014 en uiterlijk in 2015), zijn vooraf vier criteria benoemd waaraan projecten moeten voldoen.

- De longlist is vervolgens ingekort tot een shortlist, passend binnen de financiële kaders.
- De keuze voor projecten voor de shortlist wordt onderbouwd door een systematiek van prioritering.

De criteria voor projecten voor de longlist zijn:

1. Het moet gaan om een fysieke investering ('schop in de grond', 'bakstenen' e.d.);
2. De projecten zijn uiterlijk op 31 december 2015 gereed en opgeleverd;
3. Met de projecten is werkgelegenheid gemoeid en de incidentele en structurele effecten zijn onderbouwd;
4. Cofinanciering: de provinciale bijdrage kan niet meer zijn dan 50% van de projectkosten.

Aanvullende criteria

Om de longlist verder te verkleinen tot een shortlist van projecten, zijn er aanvullende criteria geïntroduceerd die tevens een systeem bieden om de projecten te prioriteren.

Het gaat om de volgende 6 criteria:

1. **Werkgelegenheid** (meer prioriteit voor hoge werkgelegenheidseffecten, minder voor lagere).
2. **Opleveringstermijn** (meer prioriteit voor projecten die sneller kunnen worden opgeleverd).
3. **Mate van cofinanciering** (meer prioriteit voor hogere cofinanciering, d.w.z. lagere percentuele bijdrage van provincie).
4. **Beleidsurgentie** (meer prioriteit voor projecten die goed aansluiten bij ons beleid/coalitieakkoord).
5. **Financiële urgentie** (meer prioriteit voor projecten met financiële 'nood', minder voor projecten waar er duidelijke alternatieven voor financiering zijn).
6. **Aannemelijkheid van het beleid.** Meer prioriteit voor projecten waarvan het aannemelijk is dat de gekozen maatregel daadwerkelijk bijdraagt aan de oplossing van het probleem waarvoor het beleid bedoeld is.

2.3 Keuze voor projecten

Aan de hand van de vier criteria is (a) de gemeentelijke inventarisatie t.a.v. stads- en dorpsontwikkeling verder uitgewerkt en (b) vanuit een breder perspectief binnen de organisatie gekeken of er meer projecten zijn die een bijdrage leveren aan 'werkgelegenheid en economie'. Dit resulteerde in twee projectenlijsten die we apart hieronder laten zien.

In financiële zin is voor de selectie van de projecten uitgegaan van een beschikbaar budget van in totaal € 10,418 miljoen, zijnde het budget dat uw staten beschikbaar hebben gesteld bij amendering van de meerjarenbegroting (2014 € 1,892 miljoen en 2015 € 8,526 miljoen). Voor de uitwerking van de twee deellijsten hieronder is het uitgangspunt gehanteerd van een 50-50% verdeling van de middelen. Dus voor de projecten van het onderdeel 'stads- en dorpsontwikkeling' € 5,209 miljoen en voor het onderdeel 'economie en werkgelegenheid' eveneens € 5,209 miljoen.

A. Projecten onderdeel 'stads- en dorpsontwikkeling'

In verband met de motie van vorig jaar zijn in augustus 2013 alle gemeenten in Noord-Holland per e-mail gevraagd een overzicht aan te leveren van vastgelopen stads- en dorpsontwikkelingsprojecten. Bij deze inventarisatie lag de focus op vastgelopen stads- en dorpsontwikkelingsprojecten die:

- zijn gelegen binnen BBG;

- op korte termijn uitgevoerd zouden kunnen worden.

In totaal hebben 31 gemeenten gehoor gegeven aan deze oproep. Daarbij zijn 132 stokkende projecten aangeleverd.

Conclusie omvang en aard en problematiek stads- en dorpsontwikkelingsprojecten

- Zowel het aantal gemeenten dat kampt met vastgelopen projecten als het aantal genoemde projecten is fors.
- De belangrijkste redenen volgens gemeenten van het vastlopen van stads- en dorpsontwikkelingsprojecten in de uitvoeringsfase, zijn financiële haalbaarheid en financiële crisis, op een afstand gevolgd door 'het plan sluit niet aan op de vraag'.
- De belangrijkste redenen volgens gemeenten van het stikken van woningbouwprojecten in het algemeen zijn financiële haalbaarheid, afhankelijkheid van particulier initiatief en bezwaar omwonenden.
- De markt geeft aan dat het consumentenvertrouwen en de strenge financieringsnormen van banken de grootste problemen zijn. Door dit laatste halen ze hun voorverkooppercentage vaak niet. Ook vinden ze de blijvend hoge grondprijzen van gemeenten een groot probleem.
- Door het onafhankelijke Watertorenberaad wordt ook het vasthouden aan oude plannen door marktpartijen en gemeenten genoemd. Men blijft vrijwel allemaal dezelfde doelgroep aanspreken met hetzelfde woningproduct. Van differentiatie in woningtype, woonvorm, prijs etc. is te weinig sprake.
- De provincie kan zich vinden in een groot deel van de genoemde knelpunten, maar weet op basis van onderzoek ook dat financiële haalbaarheid lang niet altijd het belangrijkste knelpunt is.

Wij hebben op basis van bovenstaande inventarisatie o.a. het besluit genomen in te zetten op een hybride aanpak, waarbij naast creatieve oplossingen van niet-financiële aard, indien nodig subsidies worden ingezet voor het vlottrekken van stads- en dorpsontwikkelingsprojecten.

Gewenste subsidievorm op basis van het juridisch advies: uitvoeringsregeling (tender)

Juridisch advies wijst ons op het gelijkheidsbeginsel. Projecten die bij ons bekend zijn op basis van een enquête (zoals bij de 132 stads- en dorpsontwikkelingsprojecten) kunnen wel dienen voor het identificeren van categorieën van knelpunten, welke een basis van een regeling zou kunnen zijn, maar subsidiëring zou onbillijk zijn voor degenen die niet aan de enquête hebben meegedaan. Dit betekent dat we in het geval van stads- en dorpsontwikkeling niet gebruik kunnen maken van subsidie buiten uitvoeringsregeling, maar een *uitvoeringsregeling* moeten opstellen. Alle gemeenten in Noord-Holland worden op die manier in de gelegenheid gesteld hun stokkende stads- en dorpsontwikkelingsprojecten in te dienen.

In het geval van stads- en dorpsontwikkeling kiezen we voor een uitvoeringsregeling in de vorm van een *tender* in plaats van een uitvoeringsregeling op basis van volgorde van ontvangst. Een tender leent zich voor het onderling vergelijken van ingediende aanvragen. Op basis van scores worden de aanvragen in een prioriteitenlijst gerangschikt. De criteria waar we uiteindelijk mee moeten gaan prioriteren, worden opgenomen in de uitvoeringsregeling.

Conclusie onderdeel stads- en dorpsontwikkeling

Voor het onderdeel stads- en dorpsontwikkeling zetten wij dus in op het maken en openstellen van een uitvoeringsregeling stads- en dorpsontwikkeling. Op basis van het eerder genoemde principe van de 50-50% verdeling van middelen willen wij hiervoor € 5.209.000 beschikbaar stellen.

Totaal onderdeel stads- en dorpsontwikkeling: € 5.209.000
--

Creatieve oplossingen van niet-financiële aard

Op dit moment wordt op verschillende wijze invulling gegeven aan stads- en dorpsontwikkelingsprojecten of onderdelen daarvan, zoals de inzet van ISV, de inzet van TWIN-H middelen op OV – knooppunten, onderdelen van de Regionaal Sociale Agenda (Vitaal Platteland) en het Watertorenberaad / Noord-Hollands Woningbouwberaad dat vastgelopen woningbouwprojecten vlot trekt. Met het bestaande instrumentarium wordt al veel bereikt in de afronding van projecten. De inzet van kennis en expertise en het verbinden van partijen biedt vaak goede aanknopingspunten. Het voorstel is om het Noord-Hollands Woningbouwberaad niet alleen in te zetten voor het vlottrekken van woningbouwprojecten, maar ook voor vastgelopen stads- en dorpsontwikkelingsprojecten.

B. Projecten onderdeel 'economie en werkgelegenheid'

Op basis van de vier criteria is er een brede inventarisatie gehouden binnen het provinciale apparaat. Aanvankelijk zijn er 24 projecten geïnventariseerd, maar na kritische beschouwing zijn er uiteindelijk 12 op de longlist (zie hieronder) terecht gekomen. Zie de bijlage voor een samenvatting van deze projecten. Deze projecten kunnen overigens zelf, in een aantal gevallen, nog weer bestaan uit meerdere projecten, omdat het project feitelijk een thema, een uitvoeringsregeling of een programma is. Voorbeelden hiervan zijn de subsidieregelingen voor monumenten, voor water als economische drager, of het programma OV-knooppunten.

Kort samengevat zijn de volgende projecten geïnventariseerd:

Project	Portefeuille	Gewenste bijdrage
1. MRA-E(lektrisch) – laadpalen infrastructuur in de MRA (realiseren van 250 extra laadpalen)	Post	€ 300.000
2. WED – Water als Economische Drager/ onderdeel 'waterrecreatie'. Afgesloten uitvoeringsregeling doorstarten, aanpassen aan criteria vanuit de motie, subsidieplafond vaststellen en opnieuw openstellen.	Van Run	€ 1.867.500
3. Port of Den Helder – herinrichting RWS kade	Post	€ 2.500.000 tot € 4.800.000
4. OV Knooppunten – diverse projecten voor het pilotproject Zaancorridor	Talsma	€ 1.000.000 tot € 2.000.000
5. Uitvoeringsprogramma 'Kop op de Kaart' (2 projecten: 'Lage Oude Veer' en 'Achteroever Wieringermeer')	Bond/Talsma	€ 287.362
6. Uitvoeringsregeling 'energiebesparing en duurzame energie bestaande woningen'	Bond	€ 2.000.000

(vergaande isolatiemaatregelen in bestaande woningen, nieuwe UVR opstellen en openstellen)		
7. Ophogen subsidieplafond UVR Monumenten en aanpassen regeling en subsidiëren van 2 projecten buiten uitvoeringsregeling omdat die niet in de regeling passen	Sweet	€ 1.000.000
8. Ecoducten in Nationaal Park Zuid-Kennemerland	Bond	€ 2.500.000
9. Aanleg passantenhaven bij Naarden vesting	Bond	€ 800.000
10. Poort van Waterland – realisatie recreatieknooppunt	Bond	€ 175.000
11. Quick win veenslib Loosdrechtse Plassen	Bond/Van Run	€ 300.000
12. Revitalisering eilanden De Schelp, Dode Hond en Huizerhoef	Van Run	€ 327.500

De totaalsom van gewenste bijdragen (in allerhoogste scenario) is ruim € 16,3 mln.

Van longlist naar shortlist – prioriteren van de projecten lijst ‘economie en werkgelegenheid’

De longlist is niet selectief genoeg voor een pakket passend binnen de financiële kaders van het amendement op de motie, want deze projecten tellen op tot ruim 16 miljoen euro. Wij hebben de longlist verkleind tot een shortlist middels een systematiek van prioritering met de eerder genoemde aanvullende criteria. Het aspect ‘werkgelegenheid’ is het meest zwaarwegende element van de prioritering van de projecten. Daarbij hebben wij er ook voor gekozen om per project een maximale bijdrage van € 1 miljoen te hanteren, om zo enige spreiding en variëteit te garanderen. Een aantal projectvoorstellen doorstaat de eerste ‘zeef’ van de vier criteria niet. Het gaat daarbij vooral om het criterium ‘moet voor eind 2015 opgeleverd zijn’. Een opmerking daarbij is dat per definitie geen 100% garantie gegeven kan worden dat een project daadwerkelijk eind 2015 klaar is, want er kan van alles gebeuren (aannemer gaat failliet, komen onverwacht bezwaren binnen, projectkosten zijn niet goed ingeschat, etc. etc.). Er is dus geen sprake van zekerheid, maar van een mate van zekerheid.

Bovengenoemd systeem heeft een rangschikking opgeleverd en dit resulteert in de volgende keuze voor projecten:

1. Bestaande uitvoeringsregeling **Water als economische drager (WED)**, onderdeel watertoerisme en waterrecreatie WED doorstarten - € 1.000.000
2. Nieuwe uitvoeringsregeling **‘Energiebesparing en duurzame energie bestaande woningen’** - € 1.000.000
3. Bestaande uitvoeringsregeling **‘renovatie rijksmonumenten in Noord-Holland’** aanpassen en eenmalig ophogen en 2 projecten subsidiëren buiten uitvoeringsregeling - € 1.000.000
4. Realisatie **natuurbruggen/ Ecoductenproject** in Nationaal Park Zuid-Kennemerland - € 1.000.000
5. Realisatie **recreatieknooppunt ‘Poort van Waterland’** - € 175.000
6. Uitvoeringsprogramma (2 projecten daaruit) **‘Kop op de Kaart’** - € 287.362
7. MRA(E) – realisatie van **elektrische laadpalen** in de MRA - € 300.000
8. Twee pilot projecten **OV-Knooppunten** (Zaanstad en Castricum) - € 446.638

Totaal onderdeel ‘economie en werkgelegenheid’: € 5.209.000
--

Inclusief het onderdeel 'stads- en dorpsontwikkeling' (zie 4A, openstellen nieuwe uitvoeringsregeling, € 5.209.000) komt het totaal van het pakket uit op **€ 10.418.000**.

2.4 Verdeling projecten 2014 en 2015

Voor de uitvoering van de projecten heeft u ons voor 2014 € 1,892 miljoen beschikbaar gesteld en voor 2015 € 8,526 miljoen. Bij vaststelling van de jaarrekening zal op basis van een integrale afweging worden bepaald of er middelen kunnen worden aangewend vanuit het rekeningresultaat 2013 voor het versnellen van projecten die in 2015 zijn gepland. Binnen de bestaande financiële kaders hebben wij gekozen voor de volgende verdeling:

Projecten 2014	waarom 2014	Portefeuille	Bijdrage
1. Subsidie buiten uitvoeringsregeling aan restauratie en herbestemming van voormalige kerk te Landsmeer	Incidenteel project kan in 2014 gestart worden	Sweet	€ 250.000
2. Bijdrage aan realisatie van natuurbrug Zeeweg in Nationaal Park Zuid-Kennemerland	Incidenteel project kan anders niet volgens planning aanbesteed worden	Bond	€ 1.000.000
3. Subsidie buiten uitvoeringsregeling aan project Achteroever Wieringermeer uit het programma 'Kop op de Kaart'	Incidenteel project kan in 2014 gestart worden	Bond/ Talsma	€ 130.000
4. Subsidie buiten uitvoeringsregeling aan de realisatie van het recreatieknooppunt 'Poort van Waterland'	Incidenteel project kan in 2014 gestart worden	Bond	€ 175.000
5. Bijdrage aan de realisatie van 250 extra laadpalen uit het programma voor elektrische laadpalen MRA-(E)	Project kan in 2014 gestart worden	Post	€ 300.000
Totaal			€ 1.855.000
Dekking reserve 'werkgelegenheid en economie' begroting 2014			€ 1.892.000
Verschil (restant)			€ 37.000

En voor 2015:

Projecten 2015	Waarom 2015	Portefeuille	Bijdrage
1. Nieuwe uitvoeringsregeling 'Stads- en Dorpsontwikkeling'	UVR, benutten extra voorbereidingstijd	Geldhof	€ 5.209.000
2. Doorstart van uitvoeringsregeling 'Water als Economische Drager/ onderdeel watertoerisme en waterrecreatie.	UVR, benutten extra voorbereidingstijd	Van Run	€ 1.000.000
3. Nieuwe uitvoeringsregeling 'Energiebesparing en Duurzame Energie Bestaande Woningen'	UVR, benutten extra voorbereidingstijd	Bond	€ 1.000.000
4. Aanpassen en tijdelijk ophogen subsidieplafond van uitvoeringsregeling 'Restauratie en herbestemming rijksmonumenten in Noord-Holland'	UVR kan ook in 2014, maar onvoldoende middelen voor 2014	Sweet	€ 400.000
5. Subsidie buiten uitvoeringsregeling aan restauratie en herbestemming van gebouw 197 op Hembrugterrein te Zaandam	Incidenteel project kan ook in 2014, maar onvoldoende middelen voor 2014	Sweet	€ 350.000
6. Subsidie buiten uitvoeringsregeling aan project Lage Oude Veer uit het programma 'Kop op de Kaart'	Incidenteel project kan extra voorbereidingstijd gebruiken	Bond/ Talsma	€ 157.362
7. Subsidie buiten uitvoeringsregeling aan gemeente Zaanstad voor het verbeteren van het functioneren van	Incidenteel project kan extra	Talsma	€ 200.000

station Koog-Zaandijk in het kader van het OV-knooppuntenbeleid	voorbereidingstijd gebruiken		
8. Subsidie buiten uitvoeringsregeling aan gemeente Castricum voor de herinrichting van het stationsplein in het kader van het OV-knooppuntenbeleid	Incidenteel project kan extra voorbereidingstijd gebruiken	Talsma	€ 246.638
Totaal			€ 8.563.000
Dekking reserve 'werkgelegenheid en economie' begroting 2015 + restant 2014			€ 8.563.000
Verschil			0

Specifiek t.a.v. de natuurbrug Zeeweg:

De natuurbrug Zeeweg is het sluitstuk van 3 natuurbruggen in het natuurgebied Zuid-Kennemerland en de Amsterdamse Waterleidingduinen. Door de aanleg van deze natuurbruggen ontstaat een aaneengesloten natuurgebied van ruim 7000 ha. Het gebied is in ecologisch opzicht zeer waardevol en is aangemerkt als EHS en Natura2000. Daarnaast heeft het gebied een zeer belangrijke recreatieve functie. De totale projectkosten van de drie gezamenlijke natuurbruggen zijn € 18,3 miljoen, waarvan ruim € 9,8 miljoen cofinanciering door derden. De bijdrage van derden is ca. 55%. De totaalkosten van het deelproject Natuurbrug over de Zeeweg zijn € 5,75 miljoen. Voor dit laatste project wordt aanvullende dekking gezocht.

In november 2013 is door GS besloten om € 275.000 voorbereidingskrediet beschikbaar te stellen aan het project Natuurbrug Zeeweg en om aan PS te vragen de € 3 miljoen TWINH-reservering beschikbaar te stellen voor de uitvoering van dit project onder voorbehoud van het verkrijgen van de aangevraagde LIFE+ subsidie (€ 2,5 miljoen), met daarbij de opmerking dat bij het niet verstrekken van de subsidie GS aan PS een nieuw dekkingsvoorstel zal voorleggen. Het GS-voorstel is door PS op 3 februari 2014 bekrachtigd.

De signalen voor het verkrijgen van de LIFE+ subsidie zijn echter negatief. De formele afwijzing wordt in april verwacht. Hoogst waarschijnlijk heeft de afwijzing te maken met de concurrentie van andere Europese LIFE+ projecten uit deze tender. Door deze situatie leggen wij u het alternatief dekkingsvoorstel voor. Het dekkingsvoorstel behelst dat een deel van het tekort, € 1 miljoen, is gedekt uit het amendement (reserve werkgelegenheid en economie) en dat voor de dekking van het resterende tekort (€ 1,5 miljoen) er een combinatie komt van een bijdrage van derden met een bijdrage uit de reeds door Provinciale Staten beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van de Ecologische Hoofdstructuur, te dekken uit de Reserve Groen. Het GS besluit hierover volgt nog.

2.5 evaluatiecriteria

Het pakket wordt geëvalueerd op tenminste deze criteria c.q. evaluatievragen:

- Bijdrage van de projecten aan de (incidentele en structurele) werkgelegenheid. Hierbij wordt ook gekeken naar de vraag of de algemene rekenregel die nu is gehanteerd dat 1 miljoen projectomzet gemiddeld ongeveer 6 à 7 arbeidsjaren oplevert, klopt.
- Bijdrage van de projecten aan de regionale economische bedrijvigheid en regionale economische structuur.
- Inzicht in effectiviteit van de instrumentkeuze. Heeft de versnellingsactie op basis van subsidiebijdragen positieve invloed op doeltreffendheid? Met andere woorden, levert dit instrument meer werkgelegenheid en/of projectomzet op in vergelijking met andere instrumenten aan de hand van voorbeelden elders?

3. Financiering en communicatie

Financiering

Met het amendement op de meerjarenbegroting heeft u voor dit jaar (2014) € 1,892 miljoen beschikbaar gesteld en voor 2015 komt er € 8,526 miljoen beschikbaar. Conform het BBV is het niet mogelijk om in 2014 de pas in 2015 komende middelen te besteden. In lijn met amendement A 2-2/11-11-2013 zal bij de vaststelling van de jaarrekening en op basis van een integrale afweging worden bepaald of er middelen kunnen worden aangewend vanuit het rekeningresultaat over 2013.

Om de uitvoering van de projectenlijst voor 2014 mogelijk te maken, dient de begroting 2014 gewijzigd te worden. Dit is nodig om de middelen uit de reserve 'werkgelegenheid en economie' te onttrekken en toe te voegen aan de programmabudgetten behorende bij de projecten. Tevens dient er een aanvulling te komen op de lijst 'subsidies buiten uitvoeringsregeling' zodat er een wettelijke grondslag is om de subsidies te beschikken. De uitgaven van het pakket maatregelen worden meegenomen in de raming bij de tweede begrotingswijziging (PS 23 juni 2014) en in de begroting 2015. De projecten die het karakter hebben van een subsidie buiten uitvoeringsregeling worden toegevoegd aan de lijst subsidies buiten uitvoeringsregeling.

Communicatie

Wij presenteren het pakket niet als fonds maar als *Noord-Hollands Impulspakket economie en werkgelegenheid*. Deze term dekt beter de lading, geeft exact weer wat het is (een impuls), met als doel op korte termijn resultaat te behalen (groei werkgelegenheid) en voor langere termijn de economie aan te jagen.

4. Proces en procedure

Na uw besluitvorming (met name uw besluit over de 2^e begrotingswijziging) worden de projecteigenaren van de projecten 2014 in staat gesteld om formeel subsidie aan te vragen (dit is van toepassing op de projecten die in de vorm van 'subsidie buiten uitvoeringsregeling' worden ondersteund), of om het aanbestedingstraject te starten (van toepassing op de projecten waarbij de provincie zelf opdrachtgever is). De uitvoering kan dan starten.

Ook de projecten die voor 2015 zijn geprogrammeerd, zullen in de begroting moeten worden geraamd. Dit vindt plaats in het kader van uw besluitvorming over de begroting 2015 in november van dit jaar.

Wij sturen erop dat de projecten uit de lijst van 2014 uiterlijk eind 2015 zijn opgeleverd. Voor de projecten die in 2015 starten, zullen medio 2016 opgeleverd moeten zijn. Voor de subsidieontvanger maken wij bij de subsidiebeschikking duidelijk dat dit een inspanningsverplichting met zich meebrengt. In de beschikking zal komen te staan dat het niet nakomen van de verplichting om de activiteiten binnen een bepaalde termijn verricht te hebben, gevolgen kan hebben. Het is in juridische zin echter niet mogelijk om vooraf al precies aan te geven welke gevolgen dat dan zijn. Mocht het zich voordoen, dan zullen wij per individueel geval alle aspecten die meewegen, moeten beoordelen en op basis daarvan de sanctie bepalen.

Om te bezien of het pakket aan de verwachting voldoet en de juiste (werkgelegenheids)effecten sorteert, zullen wij de voortgang van de projecten monitoren en zullen wij rapporteren met een slotevaluatie. Daarbij zal ook aandacht worden gegeven aan de effectiviteit van dit instrument van versnelling van projecten in relatie tot ander beleid en instrumenten om de werkgelegenheid te bevorderen. Deze slotevaluatie verwachten wij voor eind 2016 te kunnen laten zien.

5. Voorstel

Wij stellen u voor te besluiten overeenkomstig het bijgaande ontwerpbesluit.

Gedeputeerde Staten van Noord-Holland,

J.W. Remkes, voorzitter

mw. mr. G.E.A. van Craaikamp, provinciesecretaris

Ontwerpbesluit

Nr.

Provinciale staten van Noord-Holland;

gelezen de voordracht van Gedeputeerde Staten van;

gelet op ...;

besluiten:

1. Kennis te nemen van de invulling van het amendement A 2-2 (PS 11-11-2013) 'stads- en dorpsontwikkeling' / 'fonds economie en werkgelegenheid'.
2. Specifiek ten aanzien van project 'natuurbrug Zeepoort in Nationaal Park Zuid-Kennemerland' uit het pakket:
 - a) Kennis te nemen van de afwijzing van de LIFE+ subsidieaanvraag waardoor het op 3 februari 2014 aan Provinciale Staten voorgestelde dekkingsvoorstel niet kan worden gerealiseerd;
 - b) In te stemmen met het alternatieve dekkingsvoorstel van het tekort van € 2,5 miljoen, bestaande uit:
 - i. € 1 miljoen vanuit de reserve 'Werkgelegenheid en economie'.
 - ii. Maximaal € 1,5 miljoen vanuit een bijdrage van derden en vanuit de reeds door Provinciale Staten beschikbaar gestelde middelen voor de uitvoering van de Ecologische Hoofdstructuur, te dekken uit de Reserve Groen.
 - c) Het project Natuurbrug Zeeweg in uitvoering te nemen wanneer de benodigde aanvullende dekking is gevonden.

Haarlem,

Provinciale staten voornoemd,

J.W. Remkes, voorzitter

Mr. J.J.M. Vrijburg, statengriffier

BIJLAGE bij voordracht 'invulling amendement stads- en dorpsontwikkeling/ fonds economie en werkgelegenheid'

Samenvatting van 'LONGLIST' projecten onderdeel 'economie breed'

1. MRA-E(lektrisch) – laadpalen infrastructuur in de MRA (Post) – gewenste bijdrage € 300.000

Het Bestuurlijk Overleg Platform Bereikbaarheid heeft een ambitie voor het neerzetten van elektrische laadpalen voor auto's neergelegd. Deze ambitie gaat uit van de realisatie van 500 laadpalen in de MRA. Momenteel zijn er zo'n 100 gerealiseerd en er is budget voor zo'n 250 palen. Om de ambitie te halen, moet er budget bij. Het budget voor de palen is bijeengebracht door regionale overheden (provincies en gemeenten) en bedrijfsleven. Ook loopt er nog een uitvraag bij 'Kansen voor West'. Het werkt op aanvraag door een gemeente. Een gemeente die een paal wil plaatsen doet een aanvraag bij de gemeente Amsterdam, die het budget en de uitvoering beheert. De gemeente betaalt zelf zo'n € 1.000 plus plaatsingskosten voor de paal, de rest krijgt de gemeente via het 'fonds'. Met een extra impuls van € 300.000 kan de ambitie voor 500 palen worden waargemaakt. De verwachting is (maar geen garantie, gelet op het systeem van aanvragen door gemeenten) dat deze daadwerkelijk voor eind 2015 zijn geplaatst, gelet op de grote toename van vraag naar laadpalen door het aflopen van fiscale voordelen voor de aanschaf van elektrische auto's eind 2013. De werkgelegenheidseffecten zijn relatief gering omdat het in hoofdzaak kapitaalsinvesteringen betreft.

2. WED – Water als economische drager/ onderdeel waterrecreatie (Van Run) – gewenste bijdrage € 1.867.500

De UVR WED Watertoerisme en Waterrecreatie 2013 is in verband met de eerdere versnellingsactie UVA in één supertender van 3,5 miljoen vorig jaar opengesteld. De vraag overtrof het subsidieplafond; een aantal projecten is dus onder de zaaglijn van het subsidieplafond terechtgekomen. Ook is een aantal projecten geweigerd omdat deze op formele gronden niet binnen de UVR pasten (bv. omdat de startdatum van het project te laat was), maar op inhoudelijke gronden wel goede projecten zijn, passend in de beleidsdoelen van de provincie. Deze projecten passen wel goed binnen de motie, omdat ze klaar zijn om uitgevoerd te worden en zich richten op fysieke uitvoering van werkzaamheden. Hier ligt wel het dilemma van het gelijkheidsbeginsel: als deze projecten worden gehonoreerd buiten UVR (optie 1), dan kan dat geïnterpreteerd worden als oneerlijk jegens partijen die mogelijk ook gebruik zouden willen maken van de regeling. Optie 2 is dan om de uitvoeringsregeling WED Watertoerisme en Waterrecreatie opnieuw open te stellen met een nieuw subsidieplafond en met aangepaste voorwaarden en beoordelingscriteria. Uitgegaan wordt van deze tweede optie. Het bedrag is gebaseerd op projecten die in de vorige UVR zijn afgewezen, maar wel klaar zijn om uitgevoerd te worden. Deze projecten zullen echter moeten concurreren met mogelijk andere projecten in verband met de nieuwe UVR. Dan hebben alle aanvragers opnieuw de gelegenheid om een aanvraag in te dienen.

3. Port of Den Helder – herinrichting RWS kade (Post) – gewenste bijdrage € 2.500.000 tot € 4.800.000

Het gaat om het verplaatsen van de activiteiten van RWS naar elders (deze gebruikt de kade vooral voor opslag van boeien) en het herinrichten van de kade (m.n. verzwaren) zodat deze benut kan worden door offshore bedrijven. Enkele bedrijven die zich er willen vestigen, zijn bekend. Het eerste

bedrijf levert al 100 fte op. Probleem is dat RWS vooralsnog niet erg meewerkt. Momenteel wordt een business case uitgewerkt. Deze kent een paar scenario's en dus ook een paar scenario's t.a.v. projectkosten en gevraagde bijdrage van o.a. PNH. Hierdoor kleven er veel onzekerheden aan dit project. De urgentie is echter wel groot en de werkgelegenheidseffecten zijn ook substantieel. Een optie die niet verder verkend is, is het project opknippen in een aantal deelfases. Fase 1 is dan het uitplaatsen van RWS, waarvan de kosten op 0,5 miljoen zijn ingeschat. Een dergelijke fase zal op zichzelf maar weinig werkgelegenheid genereren en de onzekerheid over de vervolgfases blijven. Haalbaarheid van realisatie voor eind 2015 is dan ook vooral theoretisch. Indien tot subsidiëring besloten wordt, zal de vorm van de bijdrage een subsidie buiten UVR moeten zijn. De WED regeling heeft geen mogelijkheid van subsidies in deze omvang.

4. OV Knooppunten (Talsma) – gewenste bijdrage € 1.000.000 - € 2.000.000

Binnen het nieuwe beleid voor OV Knooppunten is er gekeken naar een paar regio's/ corridors die kansrijk zijn voor een eerste aanpak. De Zaancorridor is daarbij benoemd als pilot. Hiervoor is door de Bond van Nederlandse Architecten en TU Delft een ontwerpwedstrijd uitgeschreven. Op vijf plekken langs de corridor worden projecten uitgevoerd, zoals het verbeteren van wijkverbindingen, verbeteren aantrekkelijkheid, herorganiseren van P+R plekken, en verbeteren veiligheid en leefbaarheid. Projectkosten zijn nog onbekend omdat de studie nog loopt (tot juni), maar ingeschat wordt dat het om enkele tonnen per plek zal gaan. Er is cofinanciering vanuit de betrokken gemeente en NS. Er zijn werkgelegenheidseffecten bij de uitvoering van de werkzaamheden (aannemers e.d.), maar ook indirect (niet te kwantificeren) door verhoging van kwaliteit en bereikbaarheid (zoals bv. de Zaanse Schans). Oplevering voor eind 2015 wordt voor een aantal projecten als haalbaar beschouwd. Binnen het pakket is om financiële redenen (zie toelichting op het pakket) gekozen voor een subsidie buiten UVR voor twee pilotprojecten: het verbeteren van het functioneren van station Koog-Zaandijk (Zaanstad) en het herinrichten van stationsplein te Castricum. Deze twee pilotprojecten bij elkaar tot het bedrag van € 447.000. Deze pilots moeten ervaringen opleveren voor de eventueel later op te stellen subsidieregeling OV-knooppunten. Hiervoor is budget aanwezig via de bestemmingsreserve OV-Knooppunten (TWINH) van € 5 miljoen. Op basis van de pilots kan de uitvoeringsregeling zijn definitieve vorm krijgen.

5. Kop op de Kaart – Uitvoeringsprogramma De Kop Werkt (Bond) – gewenste bijdrage € 287.362

Kop op de Kaart richt zich op het versterken van de ruimtelijke economie van de Kop van Noord-Holland. Het is in essentie een samenwerkingsproject tussen de regio en de provincie. Het is onder meer ontstaan vanuit de wens van het college (collegeprogramma) om ruimtelijk economische alternatieven te bieden voor de Kop na het wegvallen van het project Wieringerrandmeer. Het programma bestaat uit een dertiental deelprojecten, waarvan de meeste procesmatig van karakter zijn, zoals visievorming, opstellen ruimtelijke kader, structuurvisie, etc. Een tweetal projecten zijn wel fysiek van aard en deze projecten worden in het kader van het amendement ingebracht. Het gaat om het pilotproject 'Achteroever Wieringermeer' voor innovaties voor zoetwatertoepassingen, innovatief peilbeheer en teelt van zilte gewassen en vis, en het project 'Lage Oude Veer', 11 ha natuurontwikkeling met een EHS zone en recreatieve voorzieningen. Op 11 maart jl. heeft het college ingestemd met het alleen tot EHS rekenen van de oorspronkelijke 11 ha. Dit is nog niet verwerkt in onderhavig voorstel.

Oplevering van (fysieke) projecten voor eind 2015 is waarschijnlijk, maar niet zeker. Voor alle projecten is er cofinanciering door verschillende partijen. Voor het onderdeel Lage Oude Veer is een

subsidie van ruim € 3 mln vanuit het Waddenfonds toegezegd. Voor de twee projecten in totaal gaat het om een bijdrage van € 287.362.

6. Uitvoeringsregeling energiebesparing en duurzame energie bestaande woningen (Bond) – gewenste bijdrage € 2.000.000

Dit gaat om het realiseren van isolatiemaatregelen in oudere huizen met een hoger ambitieniveau dan doorgaans geëist wordt vanuit (rijks)subsidiereregelingen. Doelgroepen zijn wooncorporaties en particuliere wooneigenaren. De bedoeling is om een nieuwe subsidieregeling op te zetten, waarin de criteria van de motie (bv. oplevering voor eind 2015) harde randvoorwaarden zijn. Deze UVR zou in september 2014 opengesteld kunnen worden. Met een subsidieplafond van € 2 miljoen kan tenminste € 10 miljoen aan projectwaarde worden gegenereerd. De verwachting is dat deze goed zal lopen, gezien de gesprekken die gevoerd zijn met betrokken partijen. Eerdere regelingen t.a.v. duurzame energie (bv. zonnepanelen) liepen ook erg goed. Qua werkgelegenheid blijkt uit onderzoeken dat iedere € 1 miljoen aan investering in energiebesparende maatregelen er tussen de 8 en 17 banen gemoed zijn. Met € 10 miljoen aan projectwaarde zou het dus gaan om 80 tot 170 fte (incidenteel).

7. Monumenten (Sweet) – gewenste bijdrage € 1.000.000

Jaarlijks worden vanuit de bestaande UVR voor Monumentenrestauratie diverse restauratieprojecten ondersteund. Deels is dit geld dat is gedecentraliseerd vanuit het Rijk. In dit voorstel wordt voor een aantal projecten, die buiten de boot zijn gevallen op formele gronden (objecten staan op de lijst van woonobjecten die geen subsidie kunnen ontvangen, maar zijn dit al jaren niet meer), alsnog mogelijk om mee te dingen voor een subsidie binnen een aangepaste en opgehoogde UVR (het gaat om € 400.000). De vier projecten die in de oude regeling buiten de boot vielen, zijn uitvoeringsgereed en indien zij subsidie krijgen, is oplevering van de projecten voor eind 2015 vrijwel gegarandeerd. Zij zullen echter moeten concurreren met andere projecten die ook van de eenmalige opgehoogde uitvoeringsregeling gebruik zouden willen maken. De laatste twee projecten (€ 600.000 bij elkaar) kunnen niet meedingen, ook niet met een aangepaste regeling. Dit onder meer omdat de objecten formeel (nog) geen monumenten zijn. Het gaat om een voormalig kerkgebouw in Landsmeer en een voormalig laboratoriumgebouw op het Hembrugterrein. Beide objecten zullen worden verworven door Stadsherstel Amsterdam. Met een subsidie worden deze objecten gerestaureerd en krijgen ze een nieuwe bestemming. Ze zijn beoordeeld als goede projecten (beleidsinhoudelijk) met goede effecten (werkgelegenheid). Hoewel er nog enige onzekerheid is, is ingeschat dat realisatie van de werkzaamheden binnen de gestelde termijnen goed haalbaar is. Om die reden is voorgesteld om deze twee projecten, die geen gebruik kunnen maken van bestaande regelingen, te subsidiëren buiten uitvoeringsregeling (€ 600.000 totaal).

8. Ecoducten in Nationaal Park Zuid-Kennemerland (Bond) – gewenste bijdrage € 2.500.000

In het Nationaal Park Zuid-Kennemerland worden drie natuurbruggen/ ecoducten aangelegd. De eerste daarvan (Zandpoort) is zojuist opgeleverd. De volgende twee (Duinpoort en Zeeweg) zijn in voorbereiding, maar er is een dekkingstekort. De aanbestedingsprocedure wordt echter volgens planning dit jaar opgestart, in de verwachting dat er op een of andere manier wel dekking gaat komen. Een aanvraag uit het Europese LIFE fonds is echter afgewezen. Nu is de hoop dat deze motie het gat kan dichten. Er zijn diverse (betalende) partijen betrokken bij het project. Met een extra bijdrage van € 2,5 miljoen komt de totale bijdrage van de PNH op € 8,5 miljoen. De totale

projectkosten zijn € 18,3 miljoen (exclusief beheerskosten). Met deze bijdrage wordt het onderdeel natuurbrug Zeepoort voor eind 2015 opgeleverd. Werkgelegenheidseffecten zijn ingeschat op 120 fte voor het totale projecten en 42 fte voor specifiek het onderdeel Zeepoort. Er zijn geen knelpunten behalve financiering die de oplevering zouden kunnen vertragen. De portefeuillehouder heeft aangegeven prioriteit te geven aan dit project.

9. Aanleg passantenhaven bij Naarden Vesting (onderdeel van 'Naarden buiten de vesting') (Bond)-gewenste bijdrage € 800.000

'Naarden buiten de vesting' is een project van € 34 miljoen waar gewerkt wordt aan natuur, recreatie, economie, landbouw en cultuurhistorie. Het gehele programma loopt door tot 2020. Het onderdeel passantenhaven richt zich op de realisatie van een haven met een capaciteit van 40 ligplaatsen. Met een bijdrage van € 800.000 kan de eerste fase van de passantenhaven voor eind 2015 gereed zijn en worden concreet de schootvelden van Naarden aangepakt en bedrijfsgebouwen gesloopt. Er zijn nog wel vragen hoe die € 800.000 het beste ingezet kan worden. Met dit bedrag kan een convenant worden ondertekend waardoor de uitvoering kan beginnen. Mate van cofinanciering en projectkosten is nu nog niet helder. Aanscherping is dus nog nodig. Optie is wellicht WED (mits deze doorstart), dan is echter niet zeker dat dit project daadwerkelijk gesubsidieerd wordt.

10. Poort van Waterland: realisatie recreatieknooppunt bij Amsterdam Noord (Bond) – gewenste bijdrage € 175.000

Het gaat om de realisatie van een recreatieknooppunt ten noorden van de stedelijke omgeving van Amsterdam, als entree naar Waterland. Op een recreatieknooppunt kunnen autorijders parkeren en bv. een fiets of een kano huren, informatie krijgen over het gebied, of andere recreanten kunnen hier bv. van horeca gebruik maken. Het project heeft een grotendeels privaat karakter met een ondernemer die de horeca uitbaat en kano's verhuurd e.d. Er zitten ook publieke elementen in (aanleg haventje, steigers, kinderboerderij, speelgelegenheid, openbare tuin) en voor deze elementen wordt een aanvraag gedaan van € 175.000, zijnde het grensbedrag vanuit staatssteunregels (op advies van JD). Eerder is WED subsidie (€ 400.000) aangevraagd maar geweigerd omdat het knooppunt niet op de officiële BRTN route ligt. Daartegen is bezwaar ingediend, hetgeen zou kunnen leiden tot een HAC procedure. Hoewel er met een bijdrage van € 175.000 nog steeds een klein tekort is, wordt ingeschat dat oplevering voor eind 2015 haalbaar is, omdat de ondernemer heeft aangegeven zeker verder te gaan met het project met deze ondersteuning. In totaal gaat het project om € 2,8 miljoen aan investeringen. De werkgelegenheidseffecten (incidenteel) zijn dan ook positief. Daarnaast betekent dit knooppunt een versterking in de toeristisch-recreatieve infrastructuur en genereert daarmee ook structurele economische effecten voor de regio. Deze zijn echter niet te kwantificeren.

11. Quick Win Veenslib Loosdrechtse Plassen (Bond/Van Run) – gewenste bijdrage € 300.000

Beoogd wordt om een doorbraak te creëren in de jarenlange patstelling t.a.v. het slibprobleem in Loosdrecht door te beginnen een deelgebied uit te baggeren. Het project bestaat uit 2 onderdelen: verwijderen veenslib uit de plassen en het neerleggen van de slib op de legakkers (die bevinden zich in de provincie Utrecht) om de akkerdijkjes te herstellen (ook cultuurhistorische waarde). De totale projectkosten zijn ingeschat op € 1.000.000 (dus nog niet definitief bekend). Met het toekennen van € 300.000 wordt ingeschat dat de overige partijen over de streep gehaald worden om ook bij te dragen. Ondernemers hebben overigens al toegezegd (€ 60.000). Een optie is een beroep te doen op

de bestemmingsreserve TWINH/ILG voor Oostelijke Vechtplassen. Ingeschat wordt dat met een toezegging van € 300.000 de werkzaamheden (na financiële toezeggingen van de andere partijen) eind 2014 kunnen starten.

**12. Revitalisering eilanden De Schelp, Dode Hond en Huizerhoef in de Randmeren (Van Run) –
gewenste bijdrage € 327.500**

De eilanden, die worden gebruikt door waterrecreanten, hebben een opknapbeurt nodig. Hiertoe heeft zich in de Coöperatie Gastvrije Randmeren een aantal gemeenten zich verenigd (niet alleen Noord-Hollandse gemeenten). Het gaat om werkzaamheden als het verdiepen van de toegangsgeulen, renovatie van de steigers, en revitalisatie van het eiland zelf. De totale projectkosten zijn geraamd op € 655.000. Gevraagd wordt om een bijdrage van 50%. Cofinanciering vindt plaats door de betrokken gemeenten in de coöperatie. Realisatie vindt plaats in 2014 en 2015 bij gerealiseerde financiering. Werkgelegenheidseffecten worden ingeschat op 0,7 fte per 100.000 euro investering, maar de indirecte effecten (toeristisch-recreatieve structuurverbetering) zijn wellicht belangrijker. De WED regeling is geen optie omdat deze zich richt op nieuwe voorzieningen.